

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Sili Dóra ügyvéd által képviselt Kft. felperesnek a Zala Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Élelmiszerláncbiztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága alperes ellen minőségvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Zala Megyei Bíróság 2007. április 27. napján kelt 7.K.20.205/2007/7. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 7.K.20.205/2007/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 /húszezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Zala Megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás Területi Felügyelőjének 2006. november 21. napján kelt 1365/1/Zala/2006. számú határozata megállapította, hogy a felperes által előállított termék jelölése nem felel meg az MÉ2-82/01/5. számú „mézes és mézes jellegű készítmények” irányelv 4.1 pontja előírásának, ezért a felperest 50.000 Ft minőségvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd (a Zala Megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás Igazgatója) a 2006. december 13. napján kelt 1365/4/Zala/2006. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte.

Arra hivatkozott, hogy az alperes határozata jogszabálysértő, mert a felperes által felajánlott bizonyítékokat - illetve azok mellőzésének indokait - nem tartalmazta.

A Somogy Megyei ÁNTSZ jogerős határozatában megállapította, hogy a termék gyártmánylapja helytálló, a Magyar Élelmiszerkönyv 2-82/01/5. számú irányelv 3.1 pontjának megfelelő.

A felperes álláspontja szerint az alperes jogelődje helytelenül sorolta a Magyar Élelmiszerkönyv hivatkozott irányelvének 4.1 pontjába a terméket, tekintettel arra, hogy ezen pontban a zsiradék - a perbeli termék fontos összetevője - az alap- és a járulékos anyagok között nem szerepel. Állította, hogy a hatóságnak el kellett volna fogadnia a Somogy Megyei ÁNTSZ határozatát, mely szerint a termék a 3.1 pontba tartozik, mivel a méz a termékekben csak dúsító anyag, és nincs előírás a tésztában megfelelő százalékos arányára.

Hivatkozott arra is a felperes, hogy az alperes határozata a magyar jogrendszer elveivel ellentétes, mert egy országos hatáskörű központi hivatal egyes helyi szervei egymással ellentétes határozatot hozva a jogszabályokat és előírásokat többféleképpen értelmezik és alkalmazzák.

A megyei bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és azt elutasította.

Ítéletének indokolásában az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. /II. 26./ FVM-ESZCSM-GKM együttes rendelet /a továbbiakban: Éjr./ 2. § 1. pontjára, 3. § /1/ bekezdés a/ pontjára, 6. § /1/ és /2/ bekezdésére, az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény /a továbbiakban: Étv./ 14. § /1/ és /3/ bekezdés c/ pontjára, 17. § /1/ bekezdésére, valamint a Magyar Élelmiszerkönyv /a továbbiakban: MÉ/ 4. pont 4.1., 4.2 pontjára hivatkozott.

Kifejtette, hogy a közigazgatási perekben kialakult bírói gyakorlat szerint a határozat hatályon kívül helyezésének csak az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértés esetén van helye. A felperesnek a bizonyítékok felsorolásának hiányára vonatkozó kifogása megalapozott, azonban a megyei bíróság ezt a szabálysértést nem tekintette olyan súlyúnak, amely megindokolná a határozat hatályon kívül helyezését; tekintettel arra is, hogy az alperes ellenkérelmében egyértelműen magyarázatot adott arra, hogy a felperesi bizonyítékokat miért nem fogadta el.

Egyetértett a megyei bíróság azon felperesi állásponttal, hogy magának az alperesi határozatnak kellett volna tartalmaznia az ellenkérelemben írtakat, ugyanakkor osztotta az alperes azon perbeli álláspontját is, hogy a felperes által benyújtott iratok - így a közigazgatási iratok között fellelhető emléklapok, a D11 gyártmánylap, a KERMI szakvélemény, valamint a becsatolt, más hatósági mintavételi jegyzőkönyv - nem voltak alkalmasak az alperes jogi álláspontja cáfolatára.

Rámutatott arra a megyei bíróság, hogy az alperesi jogelőd határozatának lényege az volt, hogy a „mézes” megnevezés csak olyan készítmény esetében alkalmazható - az MÉ alapján -, amelynél a tészta méztartalma legalább 20 %. Amennyiben a felperes azt állítja, hogy terméke a teasütemények körébe tartozna, úgy a „mézes” elnevezést eleve nem alkalmazhatta volna, mivel az MÉ előírja, hogy a 4. pont alatti „mézes” és „mézes jellegű” termékek esetében alkalmazható, és alkalmazandó ez a kifejezés.

Az Éjr. 3. § /1/ bekezdésére hivatkozással kifejtette a megyei bíróság, hogy akár elkészítésének technológiája, akár - a felperes által nem vitatottan - 20 %-nál kevesebb méztartalma miatt nem tartozik a termék a mézes készítmények kategóriájába; a „mézes” elnevezés megtévesztő és használata - az MÉ előírásaira figyelemmel - alapot ad a minőségvédelmi bírság kiszabására.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta. Kérte jogegységi eljárás kezdeményezését is, valamint a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ket. 106. § /1/ bekezdését, mivel a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény /a továbbiakban: KÁSZ tv./ 5. § /2/ bekezdése a hatásköri rendszert meghatározza. A keresettel támadott határozatnál megállapítható, hogy a másodfokú hatóság nincs szervezetileg elkülönítve az első foktól, ahogy azt a Ket. előírja. A KÁSZ tv. szerint az első fokú határozatot is a megyei igazgatónak kellett volna kiadnia, de nem ez történt. Ugyanaz járt el jogszabálysértően első- és másodfokon is, amit a Ket. szintén kizár.

Ezen ellentmondások alapján az ügyfélnek alkotmányosértő módon nem érvényesülhetett a jogorvoslathoz való joga sem, mert az alperes fórumrendszere nem felel meg a törvényi előírásoknak; erre tekintettel kérte jogegységi eljárás kezdeményezését.

Kifogásolta a felperes, hogy a Ket. 90. §-ába ütközően az alperes nem értesítette előzetesen a helyszíni ellenőrzésről; ennek mellőzését pedig semmi nem indokolta a jelen esetben, ugyanis az az ellenőrzés eredményességét nem veszélyeztette volna. Hivatkozott arra is, hogy a Ket. 92. § /3/ bekezdésébe ütköző módon az alperes a jegyzőkönyvet sem küldte meg a felperes részére.

A felperes álláspontja szerint a Ket. 72. § /1/ bekezdés sérelmével született az alperesi határozat, a felajánlott bizonyítékokat nem említette meg, nem sorolta fel, és a bizonyítékok mellőzésének indokait sem tartalmazta.

Állította a felperes, hogy a megyei bíróságnak figyelembe kellett volna vennie a felperes bizonyítékait; így a Somogy Megyei ÁNTSZ 2655/004/Som./2004. számú jogerős határozatát, amely visszavonta a bíróság kiszabását és megállapította, hogy a termék gyártmánylapja helytálló. A gyártmánylap szerint a termék az MÉ 2/82/01/4. számú irányelv 3.1 pontjának megfelelő.

Az alperesi határozat tehát rosszul sorolta be a felperesi terméket, így helytelen következtetésre jutott, és jogsértő módon szabott ki bírságot a felperessel szemben.

Hangsúlyozta, hogy a termék nem sorolható a 4.1 pontba, mert itt nem szerepel a zsiradék az alap- és a járulékos anyagok között, pedig az a termék fontos összetevője.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal feltárta az ügyben irányadó tényállást, és abból - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával - helytálló jogi következtetést vont le.

A Pp. 339/A. §-a értelmében a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

Az alperesre irányadó hatásköri szabályok 2006. évben - a perben vizsgált ellenőrzéskor és a felülvizsgált határozatok meghozatala idején - az állategészségügyi és élelmiszerellenőrző állomásokról szóló 23/1995. /VII. 12./ FM rendeletben nyertek rögzítést. Ezen rendelet 5. § /1/ bekezdése határozta meg az elsőfokú hatósági jogkörben eljáró személyeket, illetve szerveket; ennek c/ pontja alá tartozik a területi felügyelő - aki a jelen ügyben az elsőfokú határozatot hozta.

Az élelmiszer- és dohányellenőrzési ügyekben, míg az 5. § /2/ bekezdés a/ pontja szerint az /1/ bekezdés a/-d/ és f/ pontjai alapján, első fokon hozott határozat ellen benyújtott fellebbezést felettes szervként az állomás igazgatója bírálja el.

A perben rendelkezésre állt iratok tanúsága szerint az alperes a hatáskörét megállapító jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el, a felperes erre vonatkozó érvelése megalapozatlan.

Az ellenőrzéskor készült jegyzőkönyv megküldésének elmaradásával kapcsolatos felperesi kifogás kapcsán rámutat arra a Legfelsőbb Bíróság, hogy az ellenőrzést az alperes a felperesi terméket forgalomba hozó Kft-nél, és nem a felperesnél végezte. Ebből

következően az ellenőrzés megkezdésekor az alperes még az ellenőrzés alá vont kereskedelmi kft. által forgalmazott termékeket sem ismerhette; így a felperes előzetes értesítésére sem lehetett módja, de erre vonatkozóan jogszabályi kötelezettsége sem állt fenn.

A Ket. 90. § /2/-/4/ bekezdéseiben foglalt esetekben ugyanis a hatóságnak nincs előzetes értesítési kötelezettsége, a /3/ bekezdésben foglalt esetkör pedig kifejezetten olyan, amikor az ügyfél értesítése utólag történik, mely a felperes esetében meg is valósult.

Az iratokból kitűnően 2006. október 25-én történt mintavételről október 26. napján az alperes értesítést küldött a felperesnek, olyan időben, amikor a mintavétel eredménye sem volt ismert; majd a mintavétel eredményéről az értesítés a határozattal történt meg.

A felperesnek az eljárási jogszabálysértésekre való hivatkozása kapcsán hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy közigazgatási perekben csakis lényeges, az ügy érdemére kiható, az ügy érdemi elbírálását befolyásoló szabálysértések szolgálhatnak alapul a felülvizsgált határozat hatályon kívül helyezésére. Ilyen jellegű szabálysértés a perben felülvizsgált eljárásban nem történt, a Legfelsőbb Bíróság egyetértett a megyei bíróság e körben kialakított jogi álláspontjával.

Kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy az MÉ 2-82/01/5. számú „Mézes és mézes jellegű készítmények” 4.1 pontja értelmében a „mézes” megnevezés csak olyan készítmények esetében alkalmazható, amelyeknél „... a tészta méztartalma legalább 20 %”.

Az alperes vizsgálatának megállapítása szerint a felperes által gyártott termék méztartalma 8,9 g/100 g. Ezért a felperes által gyártott termék „mézes” megnevezést nem viselhet, azt csak „mézes jellegű”-nek lehetne nevezni.

A felperes a keresetében foglaltakkal egyezően hivatkozott arra felülvizsgálati kérelmében is, hogy az általa gyártott termék gyártmánylapja szerint a termék az MÉ 2-82/01/4. számú irányelv 3.1 pontjának megfelelő.

Álláspontja szerint terméke azért nem sorolható a 4.1 pontba, mert itt nem szerepel a zsiradék az alap- és járulékos anyagok között, pedig az a termék fontos összetevője.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint ezen felperesi érvelés is téves. A 4.1 pont termék meghatározása nem zárja ki az ott nevesítetteken kívül „egyéb nyersanyagok” felhasználását, így a zsiradék felhasználása nincs kizárva.

Amennyiben a termék a 3.1 pont alá tartozna, nem nevezhetné a felperes „mézes”-nek, de még „mézes jellegű”-nek sem a készítményt.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt

jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság a pervesztes felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

A felperes tárgyi illeték-feljegyzési jog ellenére felülvizsgálati kérelmén 36.000 Ft illetéket lerótt, amelynek viselésére a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdésének megfelelően köteles.

Budapest, 2008. november 19.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Kárpáti Zoltán sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő